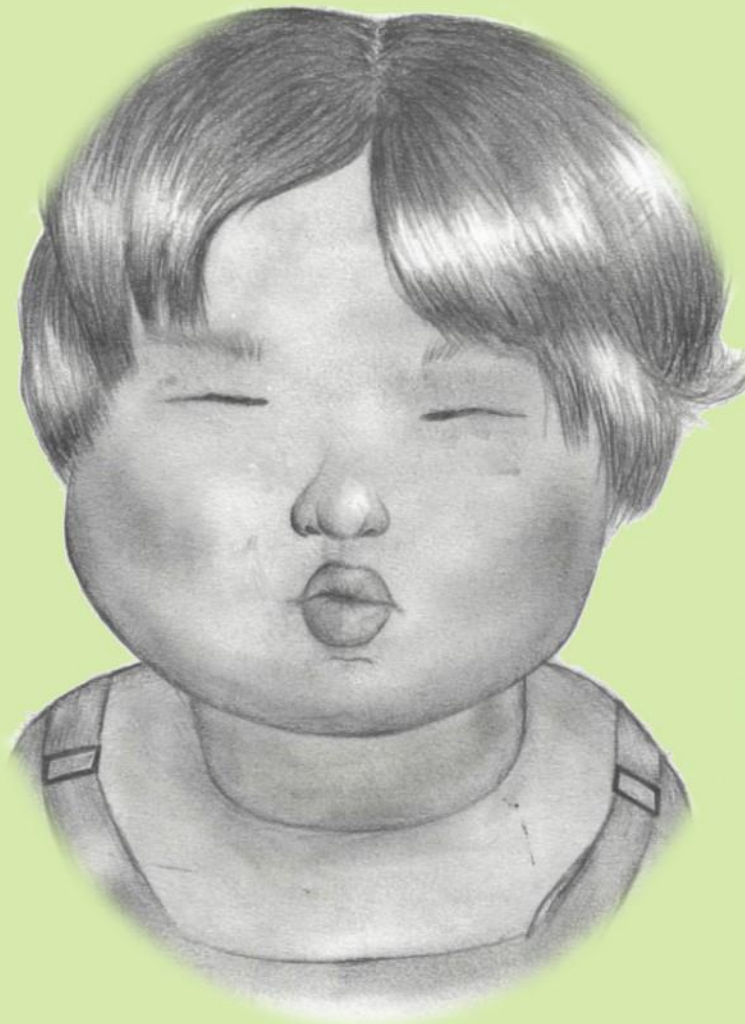
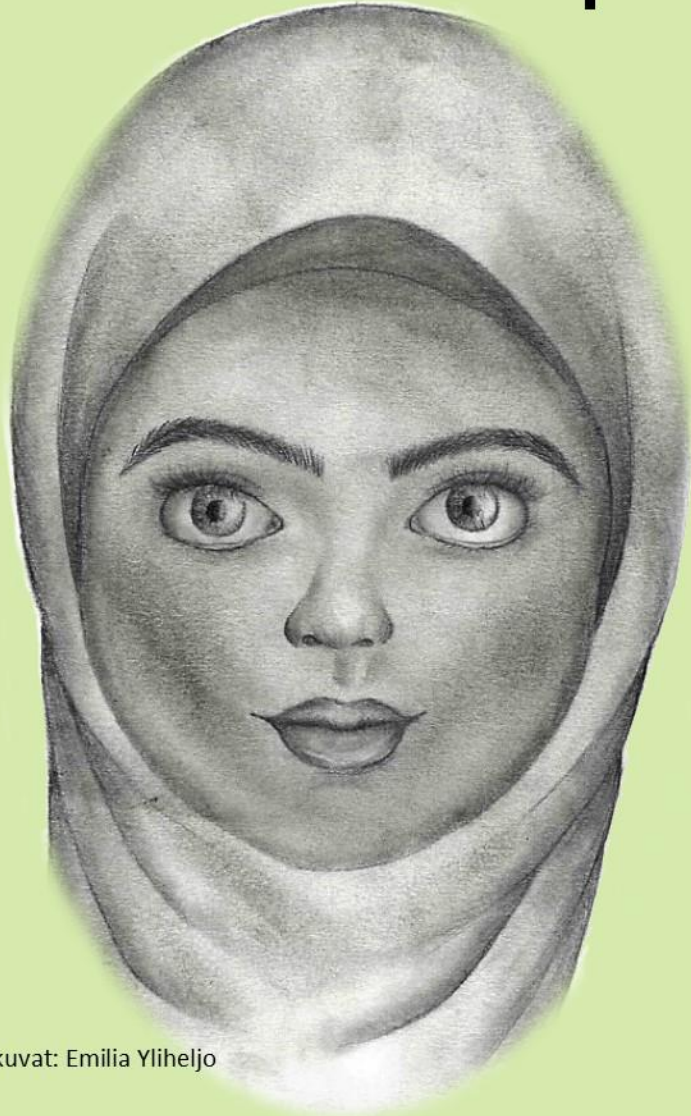

Hatanpään koulun opas monikielisille perheille, luokat 7.-9.

kuvat: Emilia Yliheljo

HATANPÄÄN KOULUN OPAS MONIKIELISTEN OPPILAIDEN PERHEILLE

Tervetuloa Hatanpään kouluun!

Tässä oppaassa kerrotaan, millaista koulunkäynti on Suomessa ja millaista opetusta Hatanpään koulussa annetaan monikielisille oppilaille.

Koulun yhteystiedot: Haapakuja 2, 33900 Tampere

rehtori Arto Nieminen: 040 801 6683

koulusihteeri Jaana Gustafsson: 040 536 8067 (ei tekstiviestejä)

Tietoa peruskoulusta

Suomessa on oppivelvollisuus 7 - 17 -vuotiailla. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien lasten on suoritettava peruskoulu. Peruskoulu kestää yleensä yhdeksän vuotta. Koulu on lapsen lähikoulu.

Kouluvuosi alkaa elokuussa ja päättyy touko- tai kesäkuussa. Joululoma jakaa lukuvuoden syyslukukauteen ja kevätlukukauteen.

Suomalainen peruskoulu on vanhemmille maksuton. Opetus, koulun järjestämät tapahtumat, opetusmateriaalit ja välineet ovat ilmaisia. Oppilas saa päivittäin ilmaisen aterian. Oppilaat on vakuutettu koulupäivän ja koulumatkojen ajan. Koulumatkat ovat maksuttomia, jos koulumatka on yli viisi kilometriä.

Oppitunnit kestävät normaalisti 45 minuuttia. Oppituntien välissä on välitunti.

Mitä peruskoulussa opiskellaan?

Peruskoulussa suurin osa oppiaineista on kaikille oppilaille yhteisiä ja pakollisia. Kaikille opetettavia aineita ovat äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieras kieli, ympäristöoppi, terveystieto, uskonto tai elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, liikunta, musiikki, kuvataide sekä käsityö ja kotitalous.

On tärkeää muistaa, että yhteisten aineiden kaikki oppisisällöt ovat pakollisia kaikille oppilaille, myös esim. uiminen. Mikäli oppilas ei voi osallistua oppitunneilla uintiin esim. uskonnollisten syiden vuoksi, on uiminen suoritettava omalla ajalla vanhempien vastuulla.

Yhteisten aineiden lisäksi oppilas valitsee 8. ja 9. luokilla opiskeltavaksi valinnaisaineita. Valinnaisena aineena voi olla esimerkiksi vieraita kieliä ja taide- ja taitoaineita.

Arviointi

Oppilaan arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan itsearviointia. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä arvioidaan monipuolisesti. Oppilaat saavat alusta lähtien oppimista ohjaavaa ja kannustavaa palautetta sekä tietoa edistymisestään ja osaamisestaan.

Oppilaiden oppimista arvioidaan myös numeroin. Arviointiasteikko on 4 - 10. Arvosana 4 on hylätty ja arvosana 10 on paras mahdollinen. Oppilas saa kaksi kertaa vuodessa todistuksen, jossa arviot näkyvät. Lisäksi opettaja käy kerran vuodessa vanhempien kanssa arviointikeskustelun, jossa puhutaan oppilaan oppimisesta, koulutilanteesta, vahvuuksista ja heikkouksista. Opettajan, oppilaan ja huoltajan yhteiset keskustelut edistävät keskinäistä luottamusta ja välittävät tietoa oppilaan tilanteesta.

Opettajan ja oppilaan rooli

Suomalaisessa koulussa opettajan rooli on ohjaava. Hän motivoi ja ohjaa oppilasta oppimaan. Jokainen oppilas oppii parhaiten omalla tavallaan. Opettajan tärkein tehtävä onkin opettaa oppilasta oppimaan omalla tavallaan.

Oppilaasta itsestään riippuu, miten hyvin hän oppii. Oppiminen perustuu opettajan ja oppilaan väliseen luottamukseen ja oppilaan omaan vastuuseen oppimisestaan. Läksyjä annetaan usein, ei kuitenkaan aina.

Vanhempien tehtävä on tukea lastaan opinnoissa ja tehdä yhteistyötä opettajan kanssa. Opettaja tiedottaa vanhemmille lapsen ja luokan asioista pääasiassa sähköisen Helmi-viestinnän kautta. Koulupalavereissa käytetään tarvittaessa apuna tulkkia. Vanhempien tehtävä on myös ilmoittaa luokanohjaajalle, jos oppilas on pois koulusta.

Oppilaita pyritään kohtelevaan yksilöinä. Kaikki oppilaat ovat Suomessa yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia. Jokaisella on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön.

Opettajat

Luokanohjaaja

Jokaisella luokalla on oma luokanohjaaja. Hän seuraa luokkansa oppilaiden opiskelua ja poissaoloja sekä tiedottaa kodin ja koulun välisistä asioista. Arviointikeskustelut käydään kerran lukuvuodessa. Lisäksi luokanohjaaja vastaa oppilaan tuen suunnittelusta ja järjestämisestä.

Lapsesi oman luokanohjaajan tiedot löydät koulun kotisivuilta: <http://koulut.tampere.fi/hatanpaa/>

Aineenopettaja

Melkein kaikissa oppiaineissa on eri opettaja. Aineenopettaja on opetettavan aineensa asiantuntija, ja siihen liittyen hän ohjaa oppilaan oppimista ja menestystä omassa aineessaan. Aineenopettaja tarjoaa tarvittaessa tukiopetusta ja konsultoi erityisopettajaa pitkäkestoisemman tuen tarpeesta. Hän suunnittelee yhdessä erityisopettajan ja luokanohjaajan kanssa tuen järjestämisen.

Opiskelun tuki

Oppilaalla on oikeus ilmaiseen kouluterveydenhuoltoon sekä muuhun oppilashuoltoon. Oppilaalla on myös oikeus saada tukiopetusta, jos oppiminen ei edisty ahkerasta työskentelystä huolimatta.

Erityisopetus

Erityisopetusta annetaan pienissä ryhmissä tai yksilöopetuksena niissä aineissa, joissa oppilaalla on vaikeuksia. Opetuksen tarpeen päättävät aineenopettaja, erityisopettaja tai oppilashuoltoryhmä yhteisymmärryksessä oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Koulussa toimii myös erityisluokat

Koulukuraattori

Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä. Häneltä saa apua, jos nuorella on pulmia koulunkäynnissä, kaverisuhteissa tai hänen elämässään tapahtuu muutoksia, joilla voi olla heijastuksia koulutyöhön. Nuori voi saada tukea kuraattorilta myös omaan elämäänsä ja kehitykseensä liittyvissä asioissa. Ratkaisuja pulmatilanteisiin etsitään yhdessä nuoren, vanhempien ja koulun muiden aikuisten kanssa.

Koulupsykologi voi auttaa, kun oppilas tarvitsee tukea ja selvitystä esim.

- tunne-elämän ja kehityksen solmukohtiin
- tarkkaavaisuuden ja työskentelyn pulmiin
- vuorovaikutussuhteisiin kotona ja koulussa
- oppimisvaikeuksiin

Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhoitaja työskentelee koululla. Kouluterveydenhoitaja seuraa lapsen kasvua ja kehitystä yhteistyössä vanhempien ja koululääkärin kanssa. Kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri tekevät terveystarkastuksia, joissa seurataan lapsen fyysistä (pituuskasvua, painon, näön ja kuulon kehittymistä) psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä.

Sairaat oppilaat ja oppilaan sairastuminen koulussa

Sairasta lasta ei saa lähettää kouluun. Kouluterveydenhoitaja ei ole sairaanhoitaja, mutta kouluterveydenhoitajan luo voi mennä koulupäivän aikana, jos on sairastunut tai loukannut itsensä koulussa. Jos oppilas sairastuu jo kotona, mennään omalle terveysasemalle.

Oppilaan turvallisuuden vuoksi vanhempien on hyvä ilmoittaa lapsensa pitkäaikaissairauksista ja lääkityksistä terveydenhoitajalle ja opettajalle.

Rokotukset

Vanhemmat toimittavat kouluterveydenhoitajalle dokumentin lapselle aikaisemmin annetuista rokotteista. Jos vanhemmilla ei ole saatavilla dokumenttia rokotuksista, kouluterveydenhoitaja aloittaa koulussa oppilaalle Suomessa käytössä olevan rokotusohjelman vanhempien luvalla. Annettavat rokotukset ovat: jäykkäkouristus, kurkkumätä, polio, tuhkarokko, sikotauti sekä vihurirokko.

Kouluterveydenhoitajan nimi: Kati Ahola

Kouluterveydenhoitajan puhelinnumero: 040 806 3218

Perusopetukseen valmistava opetus

Hatanpään koulu järjestää 13 - 17 -vuotiaille monikielisille nuorille perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistavassa opetuksessa oppilaalle opetetaan suomen kielen perustaitoja, jotta siirtyminen yleisopetukseen olisi helpompaa.

Suomalaiseen kouluun, kulttuuriin, kieleen ja opetusmenetelmiin tutustuminen on tärkeä osa valmistavaa opetusta. Tämän lisäksi opiskellaan muiden oppiaineiden keskeisiä sisältöjä. Uskontoa ei opeteta valmistavan opetuksen aikana.

Valmistava opetus kestää yleensä yhden vuoden. Jos oppilas ei osaa Suomeen tullessaan lukea ja kirjoittaa, on hän yleensä valmistavassa opetuksessa kaksi vuotta. Tämän jälkeen oppilas siirtyy ikä- tai taitotasonsa mukaiseen luokkaan lähikouluunsa.

Valmistavan opetuksen aikana selvitetään oppilaan kouluhistoria ja mahdolliset erityistarpeet. Opettaja laatii yhdessä vanhempien / huoltajan ja oppilaan kanssa lapselle opinto-ohjelman. Tämän lisäksi tapaamisia järjestetään tarvittaessa. Apuna käytetään tulkkia.

Opettajan nimi: Terhi Kuokka

Puhelinnumero: 040 806 2662

Sähköposti: terhi.kuokka@tampere.fi

Suomen kielen opiskelu: suomi toisena kielenä

S2-opetusta annetaan kaikille monikielisille oppilaille. Oppilaan suomen kielen tasosta riippuen hän opiskelee joko S2-ryhmässä tai suomi äidinkielenä oppitunneilla. Monikielisen oppilaan kaikkien oppiaineitten arvioinnissa otetaan huomioon se, ettei suomi ole oppilaan oma äidinkieli.

Opettajan nimi: Pirjo Vuontisjärvi
Sähköposti: pirjo.vuontisjarvi@tampere.fi

Monikielisten nivelopetus

Nivelopetus on tarkoitettu yläkouluikäisille valmistavasta opetuksesta tuleville oppilaille, joiden opiskeluvalmiudet eivät riitä yleisopetuksen seuraamiseen puutteellisen kielitaidon vuoksi. Nivelopetuksessa annetaan laaja-alaista opetusta eri oppiaineissa oppilaan tarpeen mukaan. Nivelopetusta annetaan pääasiassa vuosiluokkien 7. ja 8. aikana. Tarpeen mukaan tukea voi saada myös 9. luokalla.

Nivelopetuksen oppilaat osallistuvat mahdollisimman paljon oman opetusryhmänsä yleisopetukseen, ja nivelopetuksen opettaja voi olla näillä tunneilla mukana auttamassa ja ohjaamassa oppilaita.

Opettajan nimi: Kristiina Jokinen

Puhelinnumero: 040 800 4705

Sähköposti: kristiina.j.jokinen@tampere.fi

Oman äidinkielen opiskelu

Oman kulttuurin säilyttäminen vahvistaa oppilaan identiteettiä, henkistä tasapainoa ja yhteiskuntaan sopeutumista sekä auttaa arvostamaan myös muita kulttuureita. Oman äidinkielen kehittyminen auttaa myös suomen kielen oppimista: kehitystä tulee tapahtua molemmissa kielissä yhtä aikaa.

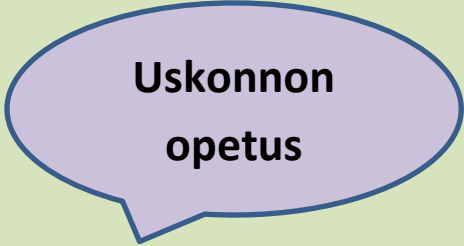
Suomalaisessa koulussa monikielisellä oppilaalla on mahdollisuus opiskella omaa äidinkieltä. Ryhmässä on oltava vähintään neljä oppilasta, jotta opetus voisi alkaa. Opetusta annetaan kaksi viikkotuntia. Jos opetusta ei järjestetä omassa koulussa, voi oppilas osallistua toisen koulun järjestämään opetukseen.

Opetukseen ilmoittaudutaan kerran koko perusopetuksen ajaksi koulusta saatavalla lomakkeella.

Oman kielen opetusta on annettu Tampereella seuraavissa kielissä:

albania, arabia, armenia, bengali, bosnia, bulgaria, dari, englantia, espanja, italia, japani, kiina, kurdi, pashai, persia, pohjoissaame, portugali, puola, romani, romania, saksa, somali, swahili, tagalog, thai, tsekki, turkki, unkari, venäjä, vietnam ja viro.

Lapsesi oman äidinkielen opettajan tiedot löydät koulun kotisivuilta: <http://koulut.tampere.fi/hatanpaa/>

Uskonnon opetus

Oppilaalla on oikeus saada oman uskontokuntansa uskonnon opetusta, mikäli oppilaita on vähintään kolme ja vanhemmat pyytävät opetusta. Jos oppilas ei kuulu mihinkään uskontokuntaan, hän voi osallistua elämäkatsomustiedon opiskeluun.

Lapsesi oman uskonnonopettajan tiedot löydät koulun kotisivuilta: <http://koulut.tampere.fi/hatanpaa/>

Koulun järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt

- 1§ Kaikilla koulun oppilailla ja henkilökuntaan kuuluvilla on oikeus työrauhaan.
- 2§ Päähineiden ja ulkovaatteiden käyttö luokkatiloissa, juhlasalissa ja ruokalassa on kielletty.
- 3§ Kaiuttimien ja mobiililaitteiden käyttäminen ilman opettajan lupaa on kielletty.
- 4§ Ruokien ja juomien nauttiminen oppitunneilla ilman opettajan lupaa on kielletty.
- 5§ Tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö ja hallussapito on kielletty.
- 6§ Koulun välituntialueelta saa poistua kouluaikana vain opettajan luvalla.
- 7§ Oppilaiden kulkuvälineet on säilytettävä niille varatulla alueella.
- 8§ Koulun omaisuutta on käsiteltävä huolellisesti. Oppilas on vastuussa aiheuttamastaan vahingosta.
- 9§ Sairastapauksissa koulusta saa poistua terveydenhoitajan, luokanohjaajan tai rehtorin luvalla.
- 10§ Oppilas on velvollinen selvittämään ja suorittamaan poissaolonsa aikana annetut tehtävät.

Peruskoulun jälkeen

Peruskoulun yläluokkien aikana koulun oppilaanohjaaja kertoo oppilaille erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista. Yleensä peruskoulusta haetaan lukioon tai ammattioppilaitokseen. Näitä sanotaan toisen asteen koulutuksiksi. Hakeminen tapahtuu yhteishaussa talvella helmi-maaliskuussa. Lukion ja ammattikoulun voi suorittaa 2-4 vuodessa. Toisella asteella opiskelu on ilmaista, mutta materiaalit pitää maksaa itse. Lukion tai ammattikoulun jälkeen voi hakea ammattikorkeakouluihin, korkeakouluihin ja yliopistoihin. Näihin on omat yhteishakunsa.

Opinto-ohjaaja: Matilda Sorsa, 040 564 4887, matilda.sorsa@tampere.fi

Opinto-ohjaaja: Johanna Pohjoisvirta, 040 801 2783, johanna.pohjoisvirta@tampere.fi

